

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

www.angp-hb.co.za

info@angp.co.za

GULMANCEMA / GOURMA Heart Book

O Nisaalo Pali

TIE

O NAANO MADUUBIGA

Copyright ANGP

COPYRIGHT
ISBN 1 - 874934 - 89 - 4

E-MAIL : info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(Une Mission de littérature évangélique financée de dons)

(Reg. No. 1961/001798/08)

O Nisaalo Pali

U TIENU DIELI BI SUTAANI DIEMA

(1 Jan 3:4-10)

A yaa cogi yaa tili n yene, ŋaa tiani ke li tie maduubiga yaaga ke a baa fidi ki le a yuli lienni, ŋan tie Kilisiti yua, ŋan tie yua n ki daani Kilisiti, ŋan tie yaa pajuagili daano kuli a baa le li tili nne niinni U Tienu n nua ŋa maama. U Tienu naa gagidi niloba. O diidi o nisaalo pali yo.

Sutaani tie mi faama yaa ba. Li biigicianli yaa badijua leni li ŋandunli nne yaa tienu. O yen kpandi o yuli nani mi yenma yaa maleki yeni, o naa tie mi yenma yaa maleki nani bi niba boncianla n fama maama. Bi yen ta o ki nando leni yaala n ŋani, ama bi pala go yen gua ki biidi opo. Nani yogunu ba, moala moko pia mi faama yaa gobidikaaba Kilisiti nni. Ama laa pia ludima kelima Sutaani wani o baa yen kpandi o yuli nani mi yenma yaa maleki yeni. (2 Kol. 1:13-14). Sutaani, yua n daa die ŋanduna, juandi bi niba yama, ke o laabaalinamo, yua n maadi Kilisiti kpiagidi, n daa pudi bipo nani u yienu yeni ki yendi ba. (2 Kol. 4:4). Yaaba n tiendi ti tuonbiadi kuli leni yaaba n yie U Tienu sanŋoadima kuli tie nani bi tinkpiba yeni U Tienu kani, kelima bi ŋoa ŋanduna nna yema sanbiadu, leni mu cicibiadimu yaamu n pia u paalu ki ye mi fawaama nni kuli bado Sutaani yua n tuuni yaaba n yie U Tienu kaa tiendi wan bili yaala. (Efesa 2:1-2). Laa niba nuni yáá luodi, bi baa ca yaa bolinma n kan gbeni yaa kaanu. Yua n yedi waa pia tuonbiadi pua o yuli po mi faama.

A ya cogi ya tigbandi n yeni, ki fuoni a yama ki baa diidi yaa maalima n ye ku nii nni, a baa fidi ki le fini a baa yaa pali lienni. Ŋan da juagi a pali ki cedi U Tienu yenyenma n waana a pali n tie maama cain. Ŋan tuo a tuonbiadi ki daa yedi ke tii ye a nii nni kelima U Tienu maama yedi: Ti yaa yienu ke tii

pia tuonbiadi, ti boandi ti yula, i moamoani naa ye ti nii nni. Ti yaa tuo ki doagidi tin tieni yaa tuonbiadi, o tie tin fidi ki dugi yua po ki go tiegi mo, o baa paa ti sugili tin tieni yaa tuonbiadi po, ki nguudi ti pala ki ñani ti po yaala n ki tiegi kuli. (1 Jan 1:8-10).

Ama ti yema yaa ye mi yenma nni nani wani U Tienu n ye mi yenma nni maama, ti pia yanyenma leni ti yaba, o Bijua Jesu n den kpe ki wuli yaa soama mo nguudi ti pala ki ñani tipo ti tuonbiadi kuli cain. (1 Jan 1:7). Moala a ñua Sutaani bi, bi a ñoa U Tienu? A tie ti tuonbiadi yaa yonbo bi? Bi a tie U Tienu yaa yonbo. Li yaa tie ke ti tuonbiadi n gobidi a yema, ñan da nia; mia U Tienu wani yua n bua ki faabi a cain Jesu Kilisiti nni. Jesu tie yua n den cua li ñandunli nne nii nni ki baa biidi Sutaani tuonbiadi paalu tin ba mi faabima. O tie ti gaaka. Moala a se U Tienu yua n gagidi ki ñani yaa nintuali. O nua a yantiana leni ñan tieni yaala a yema nni ke li wuo kuli. A kan fidi ki wuoni a yuli leni ñan tiendi yaala kuli U Tienu kani. “Wani yua n caani li tubili, waa gba bi? Wani yua n kondi bu nunbu waa nua bi?” (Pis. 94:9).

U Tienu tili go waani ke: “U Tienu diidi ki tinga po ki baa tiebi wan diedi yaabi yaa pala nni cain.”

“Ama Jesu ki den dugi bipo ki taa o yuli ki piani ba, kelima o den bani bikuli.” (Jan 2:24). Lanwani: “Li pamanli ye leni ban luni yua yaa yiema, wani yua n baa sugili o tuonbiadi po yeni. Yua ke li Miali Diedo naa go cuadi o tagili yeni. Yua yaa yantiana n kaa pia boandi.” (Ps. 32:1-2; Go cogi Pis. 51).

MI CICIMAALIMA

Yaa maalima n tiena waani ti ti tuonbiadi daano pali n tie maama. Li tie yaa nisaalo n daa mia o tuonbiadi sugili. Li ñandunli leni li ñandunli nne yaa buama ye o nii nni. Li waani

1. TI TUONBIADI DAANO PALI

U Tienu n nua o pali mama. O nunga n tie maama yeni wani ke o tie da ñuolo, nani Mi kpanjama tili 23:29-33 n yedi yaala: “Ŋme n kuudi? Ŋme n pua mu bubuumu? Ŋme pia mi janjanma? Ŋme n pia ku fuugu? Ŋme poagilidi o yuli fanma fanma? Ŋme n pia a nunmoana? Lani kuli tie yaaba n tundi ki ñu mi daama, ki go kaligi yi da buoli. Fini, ñan daa diidi yaa daama n moani ki ñani ki yugi ki toa man ye yaa tiagu yaa nii nni. Mi baa ti gua ki ñidi a nani o duduuno yeni. A nuni baa ti diidi potoaba po, a pali n ti maadi U Tienu n ki bua yaa maama.”

Yi yaa diidi li yuli tiipo, yi ba le o pali leni bonfuoda buoli buoli. Bonfuodo kuli tie tuonbiadi buole, kelima li pali n tie ti tuonbiadi dieli. Jelemi U Tienu tondo den soagini o Diedo maama ki yedi? “O nisaalo pali goli ki cie bonli kuli yaali n ye, ki go bia mo; ñme baa fidi ki bandi li?” (Jelemi 17:9).

Jesu wani o baa go sa laa maama ki yedi: “Kelima yaa yanmaalima n joagini leni yaama n bia kuli ye bi niba pala nne, ki ña ki tendi ke yaaba n daa tieni li ñiigili leni yaaba n tieni li ñiigili conbi; ki suu, ki kuu bi niba, ki pia mi ñalingabuama leni ku tugutongu leni i janbi, ki puuni bi yula ti tuonjoangidi tienma, ki pia li nunponbiadili leni ti sugidi leni ti japaadi leni mi yanpiima kuli. Yaa bonbiadila leni yaa bonjoagindi n tiena kuli ye o nisaalo pali nne ki tiendi lankuli, lani n joagini o nisaalo U Tienu kani.” (Maka 7:21-23).

1. TI JAPAADI NUANGA – Laa nuanga kobidi cedi ke o ñani ki cie ti nuandi kuli. Nekenba bi nandi o leni ti japaadi. Lusife den tie U Tienu yenyenma malekiciamo, o den yie ki tua U Tienu yibaliciamo Sutaani. (Esayi 14:9-17). Sutaani tie li biigili yaa maleko, waa go tie U Tienu maleki.

Ti japaadi sanbila yabi. Tianba diidi bi ñalimano yaala n tie: i nee, ti yanbidi, a diena, yi kuani, ti tialaakaadi. Tianba mo tiendi mi jawaama, ki wangi bi yula hali ke li pia yi fe. Tianba

tiendi ti japaadi kelima ban tie yaa buolu po, tianba mo r̄oa bi banma, leni bi paalu, leni bi gbanandi n ki taa leni bi lieba maama po. Bi nitianba yen bua ke bi yie tiabuolu kuli: “Ki tieni ti jañoangidi buoli kuli, ki nan sundi ke U Tienu yiedi bi japaadanba, ki r̄anbidi bi yumiindanba po.” (1 Pieli 5:5).

2. O SANGBANLO – O sangbanlo tie o nisaalo n bua yaala kuli ke li tie yaala n ki r̄ani, mi conconma buoli kuli. O sangbanlo n kua naankani kuli se wan joagini o yuli. Bi niba boncianla tuonli naani yeni. Laa niba n gedi ya kaanu kuli, bi baa tieni yaala ke ban diidi ba, ki nan tieni yaala n kaa r̄ani. Moala mi conconma paalu yabidi hali ki bia. Bi niba kan go fidi ki cuo bi gbanandi. Yaabi n tieni li ñiigili leni yaaba n kaa tieni li ñiigili kuli go gbie leni mi conconma. Bi niba tuonbiadi yabidi ki tua Jesu Kilisiti n den yedi maama ke: mi juodima yogunu yaa pundi ti cagindi ba yabidi bi niba nni nani Sodoma leni Gomola yaa dogi nni yeni. Ti laa ke yi niboandogi nni bi niba yaaba n pia ti cagindi kuli, bi yen yii ba “yi sangbanli.” Laa niba kan baa kaanu U Tienu diema nni: yaaba n joagini nani yi sangbanli yeni, leni u ñoagibiadu danba, leni mi conconma buoli kuli danba, leni bi nikpaba, leni yi buli danba, leni yaaba n bua mi faama ki pua ma kuli baa ye niinpo. (Mid. 22:15). Lani yaa po “yin sani ki foagidi mani ki r̄a mi conconma. O nilo n tieni yaa tuonbiadi kuli, ti ye o gbanandi niinpo, ama yua n conbi, laa tuonbiadi tudi o yaa gbanandi po. Yii bani ke yi gbanandi tie U Tienu Fuoma Yua dieli kaa, U Tienu n puni yi yua ke o ye yi nii nni ke yii die yi yula? (1 Kol. 6:12-19). Yua n bolini U Tienu dieli kuli, U Tienu baa bolini o. Kelima U Tienu dieli gagidi ki ye wani U Tienu yaa po bebe, yinba n tie laa dieli. (1 Kol. 3:17).

3. O DUOLO – O duolo nandi nni naakanba o dañogaado leni yua n pia ku nuagu. O duolo di wan baa yaala kuli. Waa gagidi yaala n r̄ani yeni yaala n kaa r̄ani. Li tie yeni bi niba boncianla ya yema nni. Bi r̄mani ti yankpiendi, leni mi soama. Lani kuli

tie yaala ke U Tienu yedi ke ban daa je. (JTT 15:20). Yaala n go pugini, bi go joagindi bi gbanandi yaala n tie U Tienu dieli leni sigaali, leni li tabilianli, leni li guonmanli. Lani kuli yaa loabidi biidi o nisaalo gbanu waamu waamu. A jakpela leni a bonwaala ñu mi daama ki tama ke laa tie yaala n bia. Ama yua kuli n yaa bani ke dañuolo ki pia kaanu U Tienu denpo. Mi daama naa tie jiema, mi tie loabidi. Yua n ñuma kuli yen tua ledigu, ki yaa ji tiendi mi nunfanma leni ya tuona n gundi. Mi tianma, o dañolo baa fidi ki kpa o nilo, ki tieni li bontianla yaala ke o yáá bi ñuni mi daama o kan bi tuo ki tieni la; kelima, mi daama pia mi biadima leni yi fewaali hali boncianla. Yua n ñuni kuli naa pia yama. Musa yaa yogunu nilo biga yaa bi ñuni mi daama ki gaadi, li bi tie tiladi yo ban mado leni a tana hali wan ban kpe. (Mi tiadima 21:19-21). U Tienu tili yedi ke: “Ti solindi ye yua n pia mi jama li dañoli po, leni yua n ñu ki kaligidi leni yaa dabuoli n bia.” (Esayi 5:22).

“Ti solindi ye yua n ñundi o kpiilo mi daama po, fini yua n gbiendi a yebiga mi daama kelima a bua ki le a lieba mubima.” (Habakuka 2:15). “Lan daa boani yi. Yaaba n daa tieni li ñigili ki conbi, leni yaaba n tieni li ñiigili ki conbi kuli, leni yaa jaba n dua leni bi jaba nani bi tie bi puoba yeni, leni yaa puoba n dua leni potoaba nani bi tie bi ciaba yeni kuli, leni a suuda, leni yaaba n bua ñalimani ki pendi, leni a dañogaada, leni a nisugida, leni yaabi n bua ki yaa di bi lieba, yaaba n tiendi yeni kuli kan baa ki tua U Tienu n die yaaba. (1 Kol. 6:9-10).

“O nisaalo gbanandi tuona doagidi, lani n tie mi conconma, ti joagindi, leni ti cagindi, i buli ñoadima leni li tanbipuali, leni u ñoagubiadu lingima, ti yibalindi leni li koanli leni li nunponli, li pabienli yaa yantiali n teni ke o nilo boagindi o yuli leni o lielo, leni mi paadima bi niba siiga hali yaa paadima n teni ke bi niba ke bi paadi ki se bi bebe, leni li pabiidili nitoa bonjanla po, leni li dañogaadili, leni yaa badi n joagini, leni laa bonjoagindi buoli kuli. Yaaba n tiendi laa bonjoagidi buoli kuli kan tua U

Tienu n die yaaba.” (Galati 5:19-21). “Yin da ñu mi daama ki gaadi, yaala n baa teni ke yin tiendi ti joangidi, ama yin tuo ke U Tienu Fuoma Yua n yaa gbie yi pala nni ki die yi.” (Efesa 5:18).

4. LI KUNKULI – Li kunkuli nandi o nisaalo pali nni yaa tuonbiadi n tie i kpadije. N baa cedi saala leni ku juagu, leni o ñiagu lani n tie bi niba n sugini ki yaa tiendi yaala moala. O kpadijedaano pia daali kuli leni li yianu. O yantiali n yen tua o, ke o nii n yie li tuonli. I kpadije baa fidi ki paadi ti leni U Tienu leni U Tienu maama cogu leni li jaandielu gedima. Josue den yedi Isalele bila: “Yin daa pia yi kpadije ki fidi ki kua U Tienu n bili ki ba paa ti ya diema. Dinla, U Tienu maadi leni fini, ki tua ke ñan ta a pali ki teni o. O yedi: Dinla yi yaa gbadi mini U Tienu nialu, yin daa juagi mani yi pala.” (Hebilu 3:7-8).

Bi nitianba yen taa ku kunkupoaku ki tagi u ñoagu. Lani yaa po ke yaaba n yie U Tienu ki ñoa yi ñoagi leni li tanpuali tie ñoagidanba U Tienu nuni po. “Ti solindi ye yaaba n tiendi laa tuona yula po.” (Mi tiadima 18:10-12). “Yaaba n joagini nani i sangbanli yeni, leni u ñoagubiadu danba leni mi conconma buoli kuli danba, leni bi nikpaba, leni i buli danba, leni yaaba n bua mi faama ki poa ma kuli baa ye niinpo.” (Mi doagidima 22:15).

Moala, fini yua n cogi yaa tili n yene, U Tienu maadi leni a ki waani a a tuonbiadi n tie maama, ke ñan lebidi a yama ki tuo o Diedo leni a pali kuli. Ama, yaali n ye a pali nni ki naani leni li kunkuli yeni tua ke ñan daa tuo dinla, ñan cedi saala, yaa ka dana lele, bi hali jeli, yaa ka ñan ban buali a baa, bi a naa. To! ñan yaa bani ke a ya ña U Tienu maama ki tuo Sutaani yua n tie mi faama yaa baa, a pali baa tua nani ku kunkupoaku yaagu n juagi.

5. KI JIIGA (o ganbo) – Ki jiiga tie yaa yanga n bia, ki gbie leni ki nanga leni li pabienli. Li pia bi niba boncianla yaaba n

sugini ke bani leni bi lieba yaa koani ban guani bi biadima panpaani. Bi yaa bua ki lie bi panli, se ban ban ño mi dabiadima. Bi yen sundi ke laa daama tie i we yaa loabidi yo. U Tienu waani ke wani n baa tu o yaaba po li panli. Jesu go den yedi ke yin bua yi lieba nani yin bua yi yula maama yeni. Yin go bua i yibalinba mo. U Tienu niani o ñunianu ke o baa pa ti sugili ti tuonbiadi po, ti moko n yaa puuni ti lieba sugili bi tuonbiadi po. “Moala yin ña mani yaala n tie na kuli, li pabienli, li mutuoli, ki nanga, ku tuotabigu leni ya majoagindi n ña yi ñoana nni kuli.” (Kolosa 3:8).

6. O WA – O wa tie yaa bonfuodo n den tulini Awa Edena kuanamu nni. O den janbi Adama leni Awa ki teni ke U Tienu ñani baa Edena kuanu nni ke baa go den pia yanyenma leni wani U Tienu. Sutaani yua n tie yaa maleki o n den pia ti kpiagidi, ama ki guani ki tua U Tienu yibali, wani n den tieni ba laa bonla kelima ki nanga, leni li ponli yaa po. Laa nanga leni laa nunponli baa ye hali moala. Bi nitianba yaa laa ke bi lieba pia ñalimani bi ke bi ye leni li pamanli, se ban fii leni li ponli. Baa bani ke li nunponli bia nani ku fantanbuogu yeni.

7. O POANDO – O poando tie yaa bonfuodo n di ti tandi, ki nandi o nisaalo pali nni i ligi buama. “Kelima i ligi buama tie bonbiadila buoli kuli jiini siiga jiinyendu. Bi nitianba kuani bi yama mi ligibuama nni, ki yaadi ki ña ti dugidi Kilisiti po, ki kuani bi yula li pabiidicianli nni.” (1 Tim. 6:10). “Bi sundi ke laa bonla kuli baa pendi. Baa bani ke: yi ñalimani o n ye nankani, yi yantiana mo baa ye lankane.” (Mat. 6:21). Li tie i ligi buama yaa po, ke Jesu ñoadika yendo, ke bi yi o Judasa Isakalioto den janbi o ki kuadi o ku japiena piita. U Tienu yedi ke laa tie i ligi, bi wula, bi ñanjilifa ka bia, ama ya ligi buama n kua o nisaalo pali nni. Bi niba boncianla kuani bi yula ti jeliti nni. Nani tanbola, bi tiatia ke bi bua i ligi faala ki naa duoli li po. Bi nitianba mo bua ti kpiagidi leni o piama. Jesu den yedi: “Yua n taagi mi piama o yuceli po, ke o cima ki tie U Tienu po,

o tie yanluodaano.” (Luka 12:20-21).

8. SUTAANI – Sutaani tie mi faama yaa baa, leni bi tuofaadanba yaa ba. O tie ti tuonbiadi kuli yaa yudaano. “Yi baa ku tuotabigu yudaano Sutaani, yi bua ki yaa tiendi wani yi baa yaa yanbuabiadima. O tie nikpalo hali mi cicilima, waa ye i moamoani nni kelima i moamoani ki ye o nii nni. Wan pua mi faama yaa yogunu kuli yeni, o maadi nani wani oba yantiali n tie maama, kelima o tie o tuofaadaano ki go tie mi faama kuli baa. (Jan 8:44). A yaa tie Jesu yua njan da go pua faama. “Ti yaa yieni ke ti pia yanyenma leni U Tienu, ki nan ye li biigili nni, ti poa mi faama, Tii njoa i moamoni.” (1 Jan 1:6). “Yaaba n joagini nani i sangbanli yeni, leni u njoagubiadi danba, leni mi concoma buoli kuli danba, leni bi nikpaba, leni i buli danba leni yaaba n bua mi faama ki pua ma kuli baa ye niinpo. (Mi Doag 22:15). Li njandunli nni, ku tuotabigu leni mi faama ye lienni. (Mi Kpajama 6:16-19).

9. LI NJMABILI – Li njmabili nne tie a miali siedo a pali nni. Li boani ki go gundi, ki go sundi ti tuonbiadi po, kelima li daa bani U Tienu. Li yaa tie ke o bandi U Tienu n tie yua, o baa yendi bonnanla ki yaa nua bonnanla. Nakanba, o pali siedi o doagini ke waa nua U Tienu i moamoani. “U Tienu Fuoma Yua kadi ki yedi ke mi juodima yogunu yaa nagini, bi nitianba baa lebidi ki nja ti dugidi Kilisiti po sanjoadima, ki tuo ki njoadi mu cicibiadimu yaamu n boandi ba, leni mu cicibiadimu n bangi ba yaala. Bi baa ba laa bangibiadima i boandi danba kani, bani yaaba n kpali ke bi tiegi ki naa tiegi, bi pala siedi kpe kaa go maadi leni ba, yi tie nani yaa kudi n tuoni n sia yaa gbandi ke ti kpe maama yeni. (1 Tim. 4:1-2).

10. U TIENU NUNBU – U Tienu nunbu nua yaala n tiendi ti pala nni kuli. Li ba kuli kan fidi ki wuoni yaabu n pia mi fantama, li tie lani yaa po ke o nua ti yantiana leni yaala n ye ti nii nni ki wuo kuli.

11. I FANTANLANDI – I fantanlandi yeni wangi ti U Tienu buama n gaani ki lindi o nisaalo pali maama. Li tie moamoani ke U Tienu nani ti tuonbiadi, ama o naa bua ke ti tuonbiadi daano n kpe ki naa baa mi tindima. Jesu den cua ki baa faabi ti tuonbiadi danba. O den yedi: “U Tienu maleekinba ba mangi bi pala kelima ti tuonbiadi daano yendo yua n biidi o pali o tuonbiadi po ki lebidi ki ŋa ti.” (Luka 15:10). I fantanlandi yeni go maadi ti Jesu soama yaa maama. O tie “U Tienu n ñani yaa pebiga, yua n tugi ki ñani ŋanduna tuonbiadi.” (Jan 1:29).

12. MALEKI – Maleki naani leni U Tienu maama. U Tienu bua ke bi niba n ŋoadi o ki kubi o maama. O bua ke bi jaba leni bi puoba, yaaba n ye fala nni, bi ti tuonbiadi yaa lolima nni ban baa ki kua o yema nni ki bandi U Tienu buama bi po.

13. KI KPAJIEGA – Ki kpajiega tie i moamoani Fuoma Yua yua yaa nannanli. Yua wangi o nisaalo pali nni o tuonbiadi leni U Tienu cuonu n tie maama opo. Nakanba U Tienu Fuoma yua daa kua ti pala nni ba. O kan kua ti tuonbiadi n diedi naani.

Li yaa tie ke li pali nne nannanli waani a pali n tie maama. Se ŋan sani ki cua Li Miali Diedo kani ki luodi a pali ki teni o ke wan kuani o Fuoma Yua lienni. Daani O Diedo Jesu Kilisiti a baa tindi. U Tienu bua ki tieni o ñoanianu a nii nni ki lebidi a pali ki pa ŋa yaa pali n gbie leni mi yanfuopanma.

MI MAALILIEDIMA

Yaa maama n yene wangi ti yaa pali n pia ti tuonbiadi ki lingi mi tindima. U Tienu maleki o se ki muubi ki jugisiega yaaga n tie “U Tienu maama yaama n fo ki tuuni leni u paalu.” Mi mani ki cie yaa jugisiega n tie mani lie, ki muu ki paadi o nilo pali leni o yantiali, ki go paadi a tuga leni o lonlogo. Mi bigidi o nilo yanmaalima leni o yanjaga. (Heb. 4:12).

2. YAA PALI N PIA TI TUONBIADI, KI LINGI MI TINDIMA

Li tie moamoani ke bi niba kuli baa kpe yenma, lani yaa pendi ti buudi baa cua. Maleki muubi li yukpabili (ki yuyiega) o nuu nni; li wangi ti ke ti kuli baa kpe. Ti gbanandi, tin bua yaadi, ki yiendi ti, ki dindi ti yeni baa kpe ki bedi. Lanwani, ti naani baa ye hali yaa yogunu n kan gbeni, ke dayenli, ti baa sedi li bujjali kani.

Ti laa moala ti tuonbiadi daano n cili ki luodi o pali U Tienu buama po, ke U Tienu Fuoma Yua cili ki cuani mi yenyenma o pali nni. Lanwani a yaa gbadi U Tienu maama njan jaligi ki luodi a pali ke wan kuani o Fuoma Yua, yaa bonfuoda nannana n bi ye a pali nni ki tie nani ti tuonbiadi yeni kuli ban sani ki ña. Yaa biigili n bi ye lienli kuli baa ña. Jesu den yedi: “Mini n tie yaa yenma n yendi nanduna, yua n njoa nni kuli kan go cuoni li biigili nni, o baa pia yaa yenma n puuni li miamoanli.” (Jan 8:12). Njan tiadi ke a pali tie U Tienu yua n fo yaa dieli, ke o bua ki gbieni li lenli o buama, o pamanli, o yanduanma, lenli o yema. O yedi ke: “Bi baa yi n dieli li jaandieli.” (Mat. 21:13).

Jesu naa cua ki baa pa ti ti tuonbiadi sugili o bebe ka, ama ke wan go faabi ti lenli ti tuonbiadi lolima. “Lan yaa po U Tienu Bijua yaa faabi yi, yi ba faabi i moamoani.” (Jan 8:36).

MI MAALITAADIMA

Yaa maalima n yene waani ti yua n daani Jesu ki ba ke U Tienu buama kua o pali nni. Lanwani o pali mani yogunu kuli, o bani ke o baa U Tienu miali o nii nni. “Ti yema yaa ye mi yenma nni nani wani U Tienu n ye mi yenma nni maama, ti pia yanyenma lenli ti yaba, o Bijua Jesu n den kpe ki wuli yaa soama mo njuudi ti pala ki ñandi ti po ti tuonbiadi kuli cain.” (1 Jan 1:7).

“Li Miali Diedo kuu lenli li paboancianli danba o gaani yaaba

3. YAA PALI N LEBIDI

yaa jigi n cie.” (Pisoma 34:19). U Tienu maama go wangi ti ke: “Yua gbaani ki mia Li Miali Diedo sugili, ke o pali jie o maama, wani U Tienu gba ki baa faabi lan daano fala fulimi po.” U Tienu Fuoma Yua baa yedi o: “N bijua bi n bisalo, gedi leni mi yanduanma, a baa a tuonbiadi sugili.” Yaa nilo yaa pali n lebidi, U Tienu Fuoma Yua leni o buama baa yendo. O yaa po, Jesu soama yaama n wuli li dapoanpoanli po ŋuudi ki ñani opo ti tuonbiadi kuli cain. Jesu den fii bi tinkpiba siiga ke tin baa U Tienu n teni tin yaa tiegi kaa go pia tagili.

Lanwani, “U Tienu Fuoma Yua wani o ba baa tiendi siedti ti yantiana nni ke ti tie U Tienu bila.” (Loma 8:16). Moala ŋan bandi ki gbeni cain ke yua n daani o Diedo ki lebidi o pali kan bodi, ama o ba pia yaa miali n kan gbeni. Kelima “wani Kilisiti n den kpe ke o soama wuli, o soama yeni po ke o faabi ti, ki puni ti sugili ti tuonbiadi po. Ti baa lankuli nani U Tienu ŋanbili n yabi ke li kandi maama. (Efesa 1:7). Li tie yaala ke tin lebidi ki da go bua li ŋandunli leni o yaa bonbuakaala, ki bua o Diedo leni o bali maama kubima.

Yaa maalima n tiena nii nni, ti laa ke yaa bonfuoda n bi cili ki ye o nisaalo pali nni kuli, tiini ki ña. Ama Sutaani wani o ba naa bua ki ña likani. O sugini ki guani ki kua wan den kpa ye naani. Lani yaa po ke U Tienu maama wangi ti ke ti ya jaandi ki miadi U Tienu yaa yogunu kuli ki daa luo ti dugidi ki fidi ki yaa se bonŋanla, ki yie Sutaani yua n tie ku tuotabigu yudaano.

MI MAALI-NAADIMA

Yaa maalima n tiena wangi ti yaa niba n baa laafia, leni mi tindima moamoani cain, ke Jesu tua opo padili yaala n gagidi ki yabi. “Waa kpiagidi bontoala kuli kali ti Diedo Jesu Kilisiti dapoanpoanli. ŋanduna bonla kuli tie o po nani li kpe, o moko tie nani o kpe ŋanduna bonla kuli po yeni.” (Gal. 6:14). Jesu

kuuma li dapoanpoanli tie ke yaaba n tuugi leni o n “yaa tie nani bi kpe yeni ki kan go tieni tuonbiadi, ki di ye ki fo ki baa tiendi mi teginma.” (1 Pieli 2:24). Bi tie yaa niba n kpe nanduna bonla kuli po. U Tienu maama wangi ti ke tin tuo o Fuoma Yua n yaa gobidi ti tagi nni leni ti yema nni kuli. Ti yaa tiendi yeni ti kaa go tiendi ti gbanandi bonbuakabiadila. “U Tienu Fuoma Yua teni ke ti baa li miamoanli, lan yaa po tin tuo ke wani U Tienu Fuoma yua n yaa gobidi ti, ti yema nni kuli. (Galati 5:25).

Yaa maalima n yena nii nni a baa le ban den landi Jesu tiadi ki loli yaa dasaali. Ban den pua o leni yaa baliji moko ye lienni. O den tugi ti po ti tuonbiadi ki laa fala kelima o bua tin baa mi yanduanma. “Elodo den taani leni o minteela ki ñuadi o. Bi den pua i baliji ki yuandi ki golini o bu kpalimoanbu, ki taa i konkoni ki piani nani o bado bonyilikaala yeni ki yilini o. Bi den mubini o jienu li kankangili. Lani bi den fuondi o ki tua. “U Tienu n kpeliga, fini Jufinba badiciamo.” Bi den pua o yuli leni li kankagili ki siini opo ti ñinsandi. Ban den ñuadi ñuadi o yeni ki gbeni, bi den goliti bu kpalimoanbu yeni ki gedin o ki ban kpa a ki tabini o li dapoanpoanli po ki kpa o.

Bi niba boncianla yi bi yula “Jesu yaaba.” Bi yen kua li jaandieli nni, ki jaandi, ki gaani mi pendima jaanjiema, ki yiini U Tienu yani, ama bi tuona leni bi yantiana go yen guani ki kpa Jesu li dapoanpoanli po. U Tienu maama yedi ke: “Yaaba n yedi nni ‘O Diedo, O Diedo’ Bikuli kaa baa tua tanpoli bado n die yaaba, kali yua n tiendi wani n Baa yua n ye tanpoli n bua yaala bebe.” (Mat. 7:21).

Yaa maalima n yena nii nni ti nua Judasa yua n den janbi Jesu ki ban kuado kujapiena piita. I ligi buama den yendo hali ki juani o pali. Ki fidisanga, leni i kuseseli tie yaa minteela n den cua ki cuo Jesu ku ñiagu yeni yaa tiadi yo. Bi den toani tiatia ki boagidi o tiadi nani o nisoaginka n den yedi maama. Bi boagidi n tiadi, bi toani tiatia n liadili po: li daali po, bi den yie Jesu,

ki yedi: “Tii bua o naa Joa n yendi ti.”

Bi niba boncianla bua U Tienu seligi ti, ama bi naa bua o bali maama. Tianba mo li yaa mani bi po yaa yogunu yo ke bi bani ke U Tienu ye. A minteela siiga nni yendo den muu Jesu logili li kpaanli. Lan yogunu mi soama leni mi ñima den ñani likani. Hali ke ku kotongu daa mua Pieli den nia figilimi taa ke waa bani Jesu. Ama lan yen waamu. O den ñani ki ban mua leni li paboanli. Fini, naani a maama leni a bontienkaala tiegi nani bi niba nni nani Jesu yua n baa tie maama, bii a jie i fe? Jesu yedi: “Yua n tuo nni bi niba nintuali ke n tie o daano kuli, n moko baa tuo n ba yua n ye tanpoli nintuali ke o tie n yua. Ama yua n nia bi niba nintuali ke mii tie o daano, n moko baa nia n Baa yua n ye tanpoli nintuali ke waa tie n yua.” (Mat. 10:32-33).

Jesu go yedi ke: “Yua kaa taa o dapoanpoanli ki bugi ki ñoa nni, waa pundi ki ya tie n ñoadika.” (Mat. 10:38). Lanwani, li pamanli ye yaaba n baa mi sedi paama Jesu Kilisiti nni!

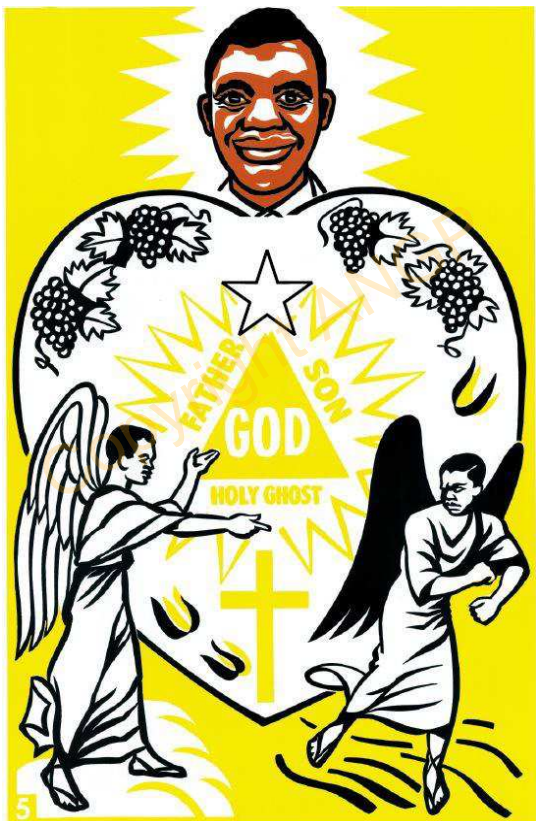
Jesu tie n tangu
N toabu wuonkaanu
Yaa fidu n gaa nni
N gaa kaanu yogunu yuu n kpedi
N tangu mini n sani ki baa yaagu yaa po
N gbankoandigu, ti yanyagidi nni
Mi yebiadima nni, leni n jigi yaa cie.

U TIENU DIELI

Yaa maalima n yena nii nni ti la ke ti tuonbiadi daano tuo ki luodi o pali ke U Tienu ñuudi o leni o buama leni o niñigbadima cianma opo. Moala o tie yaa dieli ke U Tienu yua n tie Baa Bijua leni Fuoma Yua n ye nani Kilisiti n den bili ke “O nilo yaa bua nni moamoani, o baa kubi n ñoabonbilikaana, lane n

MI BUAMA
LI PAMANLI
MI YANDUANMA
LI JUUNLI
MI NIÑIGBADIMA
MI IJANMA

KI YAA TIENDI U
TIENU LENI O
NISAALI LIEBA
KULI YAALI N
PUNDI
LI PADINGILI
LI YUKUBILI
(Gal. 5:22)

5. U TIENU DIELI

Baa baa bua o. Ti baa cua o kani ki yaa ye leni o mo.” (Jan 14:24). U Tienu yen seligi, ki puuni o paalu, ki fiindi taliginba yaaba n tuugi leni Jesu Kilisiti.

Yaa pali n tie na tua li Miali Diedo yaa dieli. Lii go pia tuonbiadi. Moala, a bonfuoda, Sutaani yua n tie mi faama yaa baa n die yaaba yeni na go ye o nii nni. U Tienu Fuoma Yua yendo cain. Ti gbanandi bonbuakaala naa go ye o nii nni, o pali gbie leni yala n tie line: Mi buama, li pamanli, mi yanduanma, li yumiinli, li padingili mi niñigbadima, ki yaa tiendi U Tienu leni a nisaali lieba kuli po yaali n pundi, ki yaa pia li juunli, mi ŋanma, leni li yukubili leni bontoala yaala n dagidi U Tienu leni o nisaali lieba po. Moala o di tie yaa beni n tuugi leni li tiñiamoanli Jesu Kilisiti, laa benu luoni bonŋanla. Wan tuugi leni Kilisiti ki kubi o ñoabonbilikaana yeni n cedi ke o tua yene. (Jan 15:1-10). O gbie leni U Tienu Fuoma Yua. Lanwani o pia yaalu a baa cedi wan paadi ti gbanandi bonbuakaala, leni li nunponli. O ye moala leni ti dugidi. Wan gba yaala wan nua yaala leni wan baa fidi ki sii yaala kuli kan go fidi ki paadi o kelima wan dugi yua yaa po Jesu Kilisiti paadi ŋanduna. O pia mi suginma leni li dandanli cain ke o Diedo baa guani ki taa o o kpiagidi nni. O ye moala U Tienu yaa buama yaami n kan gbeni nni.

“U Tienu ŋanbili baa ye leni yaaba yaa pala n pieni U Tienu po, kelima bi baa le U Tienu.” (Mat. 5:8). Dafidi den tie badiciamo ki pia ŋalimani, ki fidi ki paadi o yibalinba, ama o den bandi ki gbeni cain ke li papienli poadi o ke o den yedi: “Tagi li paŋanli n niinni U Tienu, pandi mi tuoma yantiali n niinni.” (Ps. 51:12).

Nilo baa kuli kan fidi ki ŋuudi o pali, yaa ka ki pendi li, leni o paaceli. Li pundi yaala ke ŋan lebidi a pali ki mia a tuonbiadi sugili nani Dafidi n den tieni maama yeni. ŋan biidi a pali U Tienu kani ki tuo ke a tudi opo, ki mia o a tuonbiadi sugili, kelima U Tienu ñoanianu tie line: “N baa jiini i po mi ñiŋanma yin baa mi gagidima. N baa paadi yi leni yi tuonbiadi, leni i buli, n baa

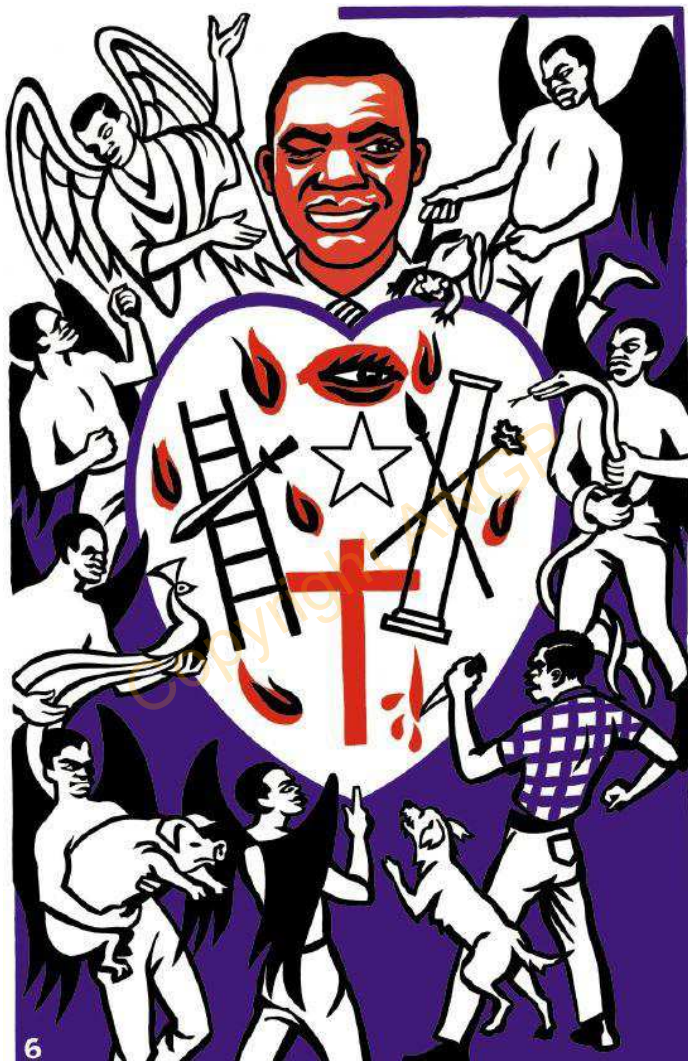
paa yi li papienli ki go paa yi mi fuoma yaama n paani. N baa ñani yi gbanandi nni yaa pali n juagi nani li tanli yeni ki paa yi li padingili. N baa kuani n Fuoma Yua yi nii nni yin fidi ki kubi n ñoabonbilikaana, leni n bali maama.” (Esekieli 36:25-27). Line n tie o ñantaadipaano U Tienu n bogini yua leni Jesu Kilisiti o Bijayenyenga yaa soama. Yaa maalima n yena nii nni ti nua ke maleki go kpendi. Malekinba todi U Tienu bila bi yema nni, ki jii yaaba n jie wani li miali Diedo. (Ps. 34:8; 91:11-12; Danieli 6:22; Mat. 2:13; JTT 5:19; 12:9-10).

Mi maalima na nii nni, ti go nua Sutaani ke o se ki bua li lenli ki guani ki kua o kaankpelu. Lani yaa po yo ke U Tienu maama wangi ti ke: “Yin yaa kubi yi yula ki daa yoaligi, kelima yi yibali Sutaani, ku tuotabigu yudaano, goagoadi nani yaa yangbanlo n mua ki lingi wan baa cuo yua ki ñmani yeni.” (1 Pieli 5:8).

Yenma Yenma, o yen kpandi o baa nani mi yenma yaa maleki o ki fidi ki tulini li dandanli yaaba. Lanwani, yin yaa miindi mani yi yula U Tienu kani. Yin yaa yiedi mani ku tuotabigu Yudaano Sutaani, o baa sani ki foagidi yi kani. (Jaka 4:3).

BI LUOBA YAA MAALIMA

Yaa maalima n yena biidi li pali, kelima li wangi yaa nilo n guani puoli ki ña U Tienu sanjoadima. O nunyenbu ñubini kelima i kpadije baa o moala, bu nunliebu mo diidi yi-kaani kuli ki bua li ñandunli yaa bontienkaala. Ya yenma n bi ye o pali nni gbindi. Yaa maalima n bi wangi ke o tuo ki ñoadi Kilisiti kuli, kpegini ki baa ba. O kan go fidi ki yie Sutaani leni o yaaba, mu cicibiadimu, waamu waamu o ña U Tienu yaa sanu ki cengi Sutaani yua tie mi faama yaa ba yaa maama. Li baa fidi wan yaa baa ki kua li jaandieli nni ama ke ti ñandunli yaa buama nan yabidi ki cie U Tienu buama o pali nni. O pali siedi ñmabili gbindi, lanwani, li daponpoanli tie opo tiladi bonla dige. Moala o pali boagidi hali maami ke o kan go fidi ki jaandi. O baa

6. BAN TULINI YAA PALI KE LI BOAGIDI

tua nani o yanluodaano yeni, mi faama ya baa ba yendo, waamu waamu wan ban yie li dandanli yaaba ki noadi li nandunli yaa danligu.

Ti japaadi nuangu guani ki kua o nii nni. Yenma Yenma o yen tiendi ti japaadi ke o tie Kilisiti yua ki nan sundi ke U Tienu njanbili paabu n tindi o. O baa cili ki yaa nu mi daama waamu waamu; li baa cili o lieba nni leni yi badi nni. Sutaani baa yedi o ke lanwani kan fidi ki biidi o dandanli. Ti gbanandi yaa bonbuakaala mo n fii leni a yantiabiada o nii nni. Moala o baa cili ki yaa poa mi faama, ki ca ki ciaga n tiendi naani leni yaa kaani yaa tuona n joagini. Sutaani baa pua o mi faama ki tua ke “yemma ya tuonbiadi naa tie tuonbiadi.”

O joa yua n kubi ki jugisiega ki muudi li pali mi maalima nne nii nni, nandi yaa niba n nuandi ki go yie li dandanli yaaba. Bi noana gbie leni ti solindi leni mi faama Kilisiti yaaba yaa po. Bi jie bi niba maama leni bi niba yantiana bi po ki cie U Tienu. O wa yua n tie li nunpoli leni li pabienli go baa guani ki kua kelima ki nanga leni ti japaadi guani o kani. Lanwani, li pundi yaala ke tin guudi ti yula nani O Diedo Jesu n den yedi maama yeni: “Yaa ji mani ki miadi U Tienu ke yin daa ti kua mi tulinma nni.” (Mat. 26:41). “Lan yaa po yua n tama ke o se ke li paa U Tienu sanjoadima nni n fangi o yuli ki daa ba.” (1 Kol. 10:12). Yin bobi mani U Tienu n puni yi yaa toatiadi kuli ke yin fidi ki yaa se bonjanla ki yie ku tuotabigu yudaano Sutaani nufanbiadibu kuli po. (Efesa 6:11).

BI LELE YAA MAALIMA

Yaa maalima n yena wangi yaa pali n guani li tuonkpele kaanu. Laa nilo den baa mi yenyenma, leni U Tienu paalu, o den tie yua n tuugi leni U Tienu Fuoma yua, lanwani ki guani ki na u sanjamu. Lankani go wangi ke laa pali tie nani yua n daa mia o tuonbiadi sugili o baa yenma. Leni wan gbadi o

7. YAA PALI N JUAGI KI GUANI PUOLI

laabaalinjamo kuli, o baa ki juagidi o pali lanwani ki baa ki se ti tuonbiadi nni.

Jesu den lebidi ki waani yua guani o tuonkpeli kani yema n tie maama: “Ki cicibiadiga ya ñani o nilo nii nni, o yen gedi ki ban yaa goadi yaa fuali n ki pia ñima nni, ki lingi wan ba fuodi naani. O yaa la, o baa yedi: N baa lebidi ki guani n dieli po min den ñani naankani. O yaa pundi o baa sua ke li pidi ki ñanbi. Lanwani o baa gedi ki ban baa cícibiadimu lele yaamu n bia ki cie wani, ban yegi ki ban kua laa nilo nni ki yaa ye. Laa nilo ye yuankaama baa bia ki cie mi kpiama. (Luc 11:24-26). Li tie bi po nani mi kpanjama yaama n tie moamoani naa n yedi yaala: “O sangbanlo gua ki dini o siindi, bi wali o duolo ke o gua ki labini ti moamoandi nni.” (2 Pie. 2:22).

Yaa tien-maama n yene wani ti cain ke yaa pali n guani li tuonkpela kani li naani yua n daa mia o tuonbiadi suguli o baa yenma. Ti tuonbiadi leni i janbi yaa paalu guani ki kali ki paadi o pali. Moala o nunga leni o pali kuli guani ki boandi. Li tie tiladi ke U Tienu Fuoma yua n ña o pali nni kelima li pali yeni kan fidi ki yaa tie U Tienu dieli leni Sutaani yaa kuanli. Maleki yua n tie U Tienu maama gedi leni li paboanli ki gbegidi ki diidi o ki tama ke o baa biidi o pali ki mia sugili nani ya biyaadikaaga n guani o baa kani yeni: “O den bua ki yaa di i duoli n di yaa jiema, ama o baa kuli ki den puni o. Lani o den kpaagi ki laa o yama nni ki yedi o pali nni.... N baa fii ki guani n baa po, ki ban yedi o: N baa, n tudi U Tienu po leni a yaa po kuli. Mii go pundi ban yini nni a bijua.” (Luc 15:16-19). O baa n gbadi laa maama, o den puni o sugili ki go tieni opo u badu.

Ama yaa pali n yena daano naa lingi U Tienu todima leni sugili yua n ye Jesu kani. O pia a tuba ama o naa go gba Jesu nialu. O pia i nuni ama o naa go nua ku buoñuangu yaagu n tie ku fantanbuogu, wan ca ki baa kua naani. Waa go jie i fe leni ti tuonbiadi tienma po. Moala Sutaani yendi o pali ki tua o tienu.

Li fidi ke li daano bi niba kpiagidi o boncianla, ke o naani yua n kubi li dandanli n̄ama, ama o tie ban pendi yaa kuli yeni “ama ke o tugu nni nan gbie a tinkpikpaba leni ti joagindi buoli kuli.” (Mat. 23:27).

Moala mi faama gaa i moamoani kaanu. Bonfuoda leni ti tuonbiadi kuli go baa guani yua kuli leni o cicibiadimu. O bua moala ki gaa o yuli ama o kan go fidi. “Yua n den fali ki miidi Musa bali maama kuli ke siedinba lie leni siedinba ta tieni siedli po, bi den yen kpa o kaa gbadi opo mi niñima. To yua n fali U Tienu Bijua nani o n̄maadi ti badi yeni, ki nua ke o soama yaama n teni ke U Tienu n̄antaadipaano tieni ki go gagidi o U Tienu po tie fanma, ki go sugidi U Tienu Fuoma Yua n tie li n̄anbili daano, naani o yaa cuonu kaa baa bia ki cie boncianla yoo? (Ebilu 10:28-29; 2 Pieli 2:1-14).

N danli, a yaa sua ke yaa maalima n yena leni yaa maama tiena waani ke a pali leni a yema tie yeni, li pundi n̄an mia U Tienu sugili leni a paalu kuli. O tie yua n baa fidi ki go bua ki paa n̄a a tuonbiadi sugili. Pundi o kani leni payenli nani o gbaado yua n den cua Jesu kani ki yedi: “A yaa bua a baa fidi ki n̄anbi nni.” (Maka 1:40).

N̄an daa juagidi a pali ki se li biigili nni kelima lankani tie mi kuuma ya kaanu. Guani mi yenyenma yaa kani ke lankani n pia li miali. “Ti tuonbiadi panpaani tie mi kuuma.” (Loma 6:23).

BI NII YAA MAALIMA

Yaa maalima n yena kani, ti nua ke mi kuuma nagidi yua yaa pali n guani puoli, leni ti tuonbiadi daano yua n ki mia sugili ki tama ke o pia o yogunu. O gbanandi gbie leni mi funfunma ke o naano mo gbie leni mi kuuma jawaandi. Wan den tiendi ti tuonbiadi ki gba yaa manu yeni gedi ki n̄a o, moala o di baa paa i panpaani. Ku fantanbuogu jawaandi cuo o, o bandi ke

8. TI TUONBIADI DAANO JUODIMA

o foagidi leni U Tienu. O kan go fidi ki maadi leni wan den tundi ki sugidi yaa Tienu. O danlinba sani ki ŋa o, bi maama kan fidi ki tieni opo puu kuli. Wan den janbi bi niba ki baa yaa ŋalimano kan fidi ki foagidi o miali, li kan go fidi ki faabi o naano mo. Wan bi bua yaala, ki ye leni yaaba kuli kan go fidi ki tieni opo li ba kuli. Lanwani, o bandi ke: “Ki baa U Tienu yua n ye ki fo nuu nni ti buudi po pia i jeje hali boncianla.” (Ebilu 10:31).

O den tama ke o daa pia u yogunu, ke o yaa ti bua yaa yogunu kuli o baa ti ŋanbi o maama leni U Tienu. Bi niba boncianla yen naani nani wani yeni ki daa fidi ki mia U Tienu sugili. Moala wan baa gbadi yaa maama tie ti buudi yaa maama ke li tua: Fuadi mani n kani, U Tienu n soli yinba yaaba, gedi mani yaa fantanbuogu n ki pia gbindima po. Ban den gbiidi yaagu ku tuotabigu yudaano Sutaani leni o yaa malekinba yaa po. (Mat. 25:41). “Nani lan bili nisaalo kuli po ke o baa kpe yenma, lan ya pendi U Tienu buudi n yuandi ki cua.” (Ebilu 9:27).

BI YIA YAA MAALIMA

Yaa maalima n tiena wangi yaa nisaalo n tuugi leni Jesu Kilisiti, ki fidi ki paadi bonli kuli ki naa kua mi tulinma nni. “O nua Jesu yua n tle ti dugidi cilika leni ti ŋanbika.” (Ebilu 12:1-2). O ŋoadi U Tienu sanbila leni o pali kuli. Sutaani cua leni o yaaba ke bi bua ki tulini o wan ŋa U Tienu sanŋoadima, ama baa fidi. Yaa cicibiadimu n cua likani tie: Ti japaadi, i ligi buama leni ti cagindi buoli kuli yaa cicilimu.

O ŋunbo gaa ki jiinga (o Ganbo) yaa kaanu, kelima ti cagindi yaa ciciliga baa fidi ki lebidi ki tua bontoala. Ama Wan kpandi ki tua yaala kukuli, yua tuugi Leni Jesu Kilisiti kuli yen bandi o kelima U Tienu Fuoma yua baa libidi opo. O naa Ja mo kubi mi daama ki jeli ki bua o yama n kua ŋanduna tuona nni, ama o kan tuo kelima o kpa o yuli li dapoanpoanli po, ki kpe ŋanduna

9. YAA PALI N PAADI

yaa po. Nitoa mo muudi li pali yeni leni ki jugisiega. Lani n tie yaaba n ŋuadi o, ki go pua opo mi faama. Bi nitianba yi bi yula li dandanli yaaba ama ki na n tuuni laa tuona. Lani ke Jesu den yedi: U Tienu ŋanbili baa ye leni yi bi niba yaa sugidi yi ki wangi yi o falabiado, ki pua yi po mi faama kelima yi tie n yaaba, ki yieni ke yi tiendi bonbiadi buoli kuli. Yin mangi mani yi pala ki yaa ye leni li pamancianli kelima yaa panpaani n bili yi po tanpoli yabi. (Mat. 5:11-12).

Ti tuonbiadi leni ti gbanandi leni ti gbanandi n bua yaala tie yaaba n bua ki paadi ti leni U Tienu buama. Ama yua n tuugi leni Kilisiti baa fidi ki yedi leni li papaali: “Ŋme ba paadi ti leni Kilisiti n pia ti po yaa buama? Naani fala n baa paadi ti leni o buama bi? Bi ti yanyagidi? Bi bi niba n wangi ti yaa fala kelima ti tie Jesu yaaba? Bi mi koma? Bi mi mubima, bi yaa fala n baa fidi ki cuani mi kuuma? Bi yaaba n baa taa ki jugisiega ki kpa ti? ...Ama laa bonla kuli siiga, yua n den bua ti yeni tendi ke ti paadi likuli cain. (Loma 8:35-37). Lanwani tin bobi U Tienu n puni ti yaa jakoandi tiadi ki fidi ki baa mi sedipaama i yogunu biadi nni, ki da go kua mi tulima nni kelima li tie yaaba n paadi bonli kuli Jesu Kilisiti nni.

Ki ŋmabiga yaaga n tie o pali siedo yendi hali boncianla. Laa pali gbie leni ti dugidi ke U Tienu Fuoma Yua go ye o nii nni. U Tienu maleki o yua n tie U Tienu maama go tiadi o o Diedo ŋanbilipaabu n bili yaala yaaba n paadi po. “Yua n koani mi jama ki paadi, n baa pa o wan yaa di li miamoanli tibu yaabu n ye U Tienu denpo o kaanŋamu paladi nni, ya bonluokaala.” “Yua n koani mi jama ki paadi, mi kuliedima kan nandi o.” “Yua n koani mi jama ki paadi, n baa tabidi yaa mana n ŋani ki paa o, ki go paa o ti tiapiendi ke bi diani li po li yepanli.” “Yua n koani mi jama ki paadi, ki tiendi min bili opo yaala hali mi juodima, n baa dini o li bali wan yaa die i nibuoli kuli.” Yua n koani mi jama ki paadi, ti baa yieni o ti tiapiendi. N kan duuni ki ŋani o yeli li miamoanli tili nni, n ba tuo ke n bani o yeli

n Baa U Tienu leni o maleekinba nintuali. “Yua n koani mi jama ki paadi kuli n ba teni wan tua nani u benjielu n se li dieli nni, o kan go ña lienni.” “Yua n koani mi jama ki paadi n baa teni wan yaa ka leni nni n balikalikanu po.” (Mid. 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

Yaa ligi kpalipiaga n bili ki luodi yèni wangi ke o den puuni o ligi U Tienu yeli po leni U Tienu kpiagidi po, kelima o bi todi a luoda leni o laabaalingamo tuona. Waa bi biidi o gbanandi o gbanandi yaadi n tie U Tienu dieli leni mi daabiadima, leni mi nansoama, o tabobiado (drogue), i ñoagi biadi leni yaala n bua ki yaa naani leni lankuli. O pali bua li jaandieli, ke o go ca ki jaandi leni o lieba, leni o diegu nni yaaba kuli, kelima yua tie Kilisiti yua kuli kan fidi ki yaa ye ki kan yaa jaandi U Tienu.

Yaa tili n luodi yeni mo tie li tientili wan cogi yaali daali kuli ki baadi mi yanfuoma, u paalu, mi yenyenma leni mi piama boncianla yaala ke bi niba ki bani. Li tie opo fidisanga o taana po, leni jugisiega ke o kubi ki koani. Li tie o po nani ñalimani yeni leni o naano jiema daali kuli po. Li go tie opo li miali yaa ñima, yaama ke o baa fidi ki ño, bi wali, ki go le o yuli lienni nani ki maduubiga yeni.

O pali mani li dapoanpoanli po kelima o pia li miapanli Kilisiti nni. Moala o di bua tanpoli diema yaa bonla yaala n tie yaa bonla n ki pia gbenma, bi niba n ki nua yaala. O bogini ki gbeni cain ki baa tuogi U Tienu. O tie nani yaa tibu ke bi ñu bu u kpenu kani, bu luoni hali boncianla. O naa go pia mi kuuma jawaandi kelima U Tienu Fuoma Yua cua ki gbie o pali leni U Tienu buama yaama n gagidi cain.

MI MAALIPIIGIDIMA YAA MAALIMA

Jesu yedi: “Mini n tie bi tinkpiba fiima, leni li miamoanli. Yua

n dugi n po, ba o ya kpe, o baa fo. Yua n tuugi leni nni ki ye n nii nni ki dugi n po kan kpe hali abada.” (Jan 11:25-26). Yua n cengi n maama, ki dugi yua n soani nni po, pia yaa miali n kan gbeni, cuonu kaa ye opo, o ñani mi kuuma nni ki kua li miamoanli nni. (Jan 6:24). Mi kuuma ki go pia yua n tuugi leni Kilisiti po jawaandi ba. “Lanwani yaa gbanandi n baa bedi yaa lebidi ki tua yaadi n kan bedi, laa yogunu yaa maama n diani U Tienu ñantaadikpelo diani nni baa tieni ki dudi: Yua n tie paado paadi mi kuuma ki bolini ma. Fini mi kuuma, a paani be? Fini mi kuuma, a bonjunkaala go ye le? Mi kuuma bonjunkaala tie ti tuonbiadi, ti tuonbiadi paalu mo ye kelima U Tienu bali maama yaa po.” Ama tin tuondi mani U Tienu yua n puni ti ke ti paani li bonla kuli kelima ti Diedo Jesu Kilisiti po. (1 Kol. 15:54-57).

Yaa nisaalo n bi cuoni leni U Tienu, ki ye leni o naa jie kuuma. O daali yaa pundi li nan kaa pia o po yanyangidi nani Polo n yedi maama yeni, “N bua ki gedi ki ban yaa ye leni Kilisiti, lani n cie n po hali boncianla.” (Filipa 1:23).

Yua tie Kilisiti yua kuli bua leni o pali kuli ki le yua n kpe li dapoanpoanli po ki faabi o. U Tienu Fuoma yua tiadi o Jesu maama: Yin da go yagi mani yi yama. Yin dugi mani U Tienu po, dugi mani n yaa po moko. N baa diegu nni pia a diena boncianla. N baa goa ki cua ki ta yi tin yegi, ke min ye naani, yi moko baa ye lankani. (Jan 14:2-3).

Li tie nunbu n daa laa yaala, tubili n daa gbadi yaala, o nisaalo n daa kpaagi yaala mo. U Tienu tuodi ki ñanbi lankuli yaaba n bua o yaa po. (1 Kol. 2:9).

Li ñandunli nne nii nni naa pia kuli yaa maama n baa fidi ki lebidi ki waani cain U Tienu n bogini yaala, yaaba n tuugi leni Jesu Kilisiti po. Yaa maalima n tieni nii nni ti nua yua n tuugi leni Kilisiti n baa kuni yaa daali. U Tienu maleki cua ki baa

10. YUA N KUA O FAABIKA KPIAGIDI NNI

taa ban gedi Diedo denpo. O fuoma leni o naao ñani ki ña o gbanandi. U Tienu baa gaa o cangu ki go biali o ñama ki yedi: Li ñani, n naacendugika, a teni ke n dugi a po li bonwaala po, lane n baa teni ñan diedi boncianla. Cua ki taani ki mangi a pali leni nni. (Mat. 25:21). Sutaani kan go fidi ki tieni o puu kuli kelima: yaaba n ñoadi li Miali diedo, kuuma tie kpiagidi opo. (Pisoma 116:15). “N den gbadi ke u nialu maadi tanpoli ki yedi: Diani yaa maama n tiena: U Tienu baa ñanbidi yaaba n ba kpe moala liiga ki tuugi leni wani o Diedo ki ye o nii nni. U Tienu Fuoma Yua den gua ki yedi: Yeni de, kelima bi baa cedi bi tuonfala ki fuodi, bi tuonñama mo yegi leni ba.” (Mi Doagidima 14:13).

Fini yua n cogi li Pali maduubiga nne, U Tienu n todi a, ñan teni o a pali kuli moala. Diidi, o yi ña ki tua. “N bijua, n bisalo teni nni a pali kuli. (Mi kpa 23:26). A laa fala boncianla, bi janbi a boncianla, li pundi yaala ke ñan teni o pali kuli cain ki daa pua a yuli mi faama kelima yua n baa U Tienu yaa yanfuoma n ba tindi. Ña a tuonbiadi ki ñoadi U Tienu sanpieni kuli. Kelima ti tuonbiadi panpaani tie mi kuuma, ama U Tienu n puni ti yaa paalu ke panpaani ki ye tie ke ti tuugi leni ti Diedo Jesu Kilisiti ki pia yaa miali n kan gbeni o nii nni. (Loma 6:23).

Fini yua mo n teni a miali U Tienu, baa mi sedimoanma leni ñan baa yaa ñanbili paabu o Diedo kani, ti dugidi nni leni mi buama yaama n ye Jesu Kilisiti nni nani lan diani maama 2 Timote 1:12... N bani min dugi yua po, ki go bani ke o pia u paalu ki baa fidi ki kubi wan piani nni yaama hali Kilisiti gua cuama daali. Ñan daa foagidi leni U Tienu maama, ñan yaa cogima daali kuli, ki kubi a dandanli, ki yaa nua Jesu yua n tie u sanu, i moamoani, leni li miamoanli. Jesu baa gua ki taa o yaaba, wani bi badicianba badiciamo leni bi Diediba Diedo.

Tin kpiagi U Tienu yua n ki pia lie, wani yua n fidi ki kubi yi ke yin daa tuudi ki baa tuonbiadi nni hali wan baa sieni yi o

kpiagidi kaanu, ke yin yaa gbie leni li pamankandikaali kaa pia tagili baa kuli. Kelima ti Diedo Jesu Kilisiti po tin kpiagi wani U Tienu ti Candaano yua die ti kpiagidi, leni ti jigidiciandi, leni u paciamu, leni libacianli u yogunu kuli, ki cili hali yaa yogunu n daa den ye, leni moala, ki yaa ca hali i yogunu kuli. Amina.

Copyright ANGP

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut être obtenu en plus de 538 langues et dialectes parlés dans le monde entier, à savoir: Afrique, Amérique, Asie, Extrême Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Téléphone cellulaire, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur téléphones Android.

Este livro "O Coração do Homem" é obtido em mais de 538 línguas e dialetos falados em todo o mundo, a saber: (África, Ásia, América do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem também está agora disponível em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telefones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent être obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies européennes ou africaines. Ils peuvent être utilisés en même temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a

l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradecemos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangelique. Votre aide sera beaucoup appreciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras lnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos

informar. Pois nos gostaríamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangelique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 lnguas diferentes escreva para:

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

info@angp.co.za

A Gospel Literature Mission financed by donations

Une Mission de litterature evangelique financee de dons

Missao de literatura Evangelica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)